

Mikkelin Vammaisneuvoston lausunto Vaalijalan kehysuunnitelmasta 2022-2024

Vaalijalan Osaamis- ja tukikeskuksen erityisosaaminen pitää tunnustaa, ylläpitää ja kehittää valtakunnallisena palveluntuottajana. Samalla tulee palvelujen tilaajan eli maksajan (Mikkelin tapauksessa ESSOTEn) muistaa vastuunsa mahdollistaen asiakaslähtöiset ja tarkoituksenmukaiset avo- ja laitospalvelut. Vammaiset eivät ole säästökohde. Vaalijalan palvelujen käyttö voi mm. estää raskaitten psykiatristen osastohoitojaksojen tarpeen.

Vaalijalalla on varmasti paljon annettavaa hyvinvointialueen palvelujen kehittämisessä yhteistyössä muiden alueen nykyisten sote-toimijoiden kanssa, KELAA unohtamatta. Erityisosaamisen asiantuntijaroolia tulee hyödyntää ainakin näissä: konsultoiden ja kouluttaen perustason toimijoita, perheet tarvitsevat kuntoutusohjaajien tukea nykyistä enemmän, perhekuntoutuksen tarve on suurta, tutkimusyhteistyö korkeakoulujen ja yliopistojen kanssa jne.

Sateenkaaren koulu on osoittanut tarpeellisuutensa, tiloiltaan ja toiminnoiltaan hyvä yksikkö. Lasten lukumäärä Etelä-Savossa on vähenemään päin, samaa ei voida todellakaan sanoa erityistä tukea tarvitsevien kohdalla, tarve on päinvastoin lisääntymään päin. Inklusio lähikouluun on sinänsä hieno ja tavoiteltava ihanne, kaikkien kohdalla se ei vaan ole paras mahdollinen ratkaisu usein kovin monisyiseen ongelma-alueeseen. Sateenkaaren koulun resursseja antaa konsultointiapua perusasteen ja toisen asteen oppilaitoksiin pidämme hyvänä mahdollisuutena vähentää painetta erityiskouluun siirtymiseen. Autismitietoisuuden lisääminen ja päivittäminen opetustoimessa on jatkuva prosessi, toivomme myös opetustoimelta valmiutta pyytää ja ottaa vastaan tarjolla oleva apu. Oppimisympäristöjen merkityksestä ja mahdollisuuksista on oletettavasti Sateenkaaren koululla kokemusperäistä tietoa pedagogisten kysymysten osana. Oppivelvollisuusiän noston myötä on noussut keskusteluun erityistä tukea tarvitsevien asema nivelvaiheessa ammatillisiin opintoihin ja itsenäisempään elämään, Vaalijalan erityisosaamista voisi tässäkin mahdollisesti enemmän hyödyntää.

Hyvinvointialueen sote-palveluja järjestettäessä tulee karsia päällekkäisyyksiä ja muodostaa eheät palvelupolut asiakaslähtöisesti yhteistyössä kaikkien alueen toimijoiden kanssa. Ennaltaehkäisy ja varhainen puuttuminen ovat avainsanoja tavoiteltaessa euromääräisiä säästöjä ja inhimillistä elämää.